

Процедури за договаряне

Кюстендил, 16 юли 2019
ОБУЧЕНИЕ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ“

ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ - ПРАВНА РАМКА

При извършване на тръжни процедури от бенефициерите по договори за субсидия, финансирани по Програмата, следва да се спазват правилата на Практическото ръководство за договорни процедури за външни действия на Европейския съюз (PRAG): <http://ec.europa.eu/europeaid/prag/>, на английски език при използване на стандартни документи.

ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ - ФИНАНСОВИ ПРАГОВЕ

ДОГОВОРИ ЗА УСЛУГА	<p>≥ EUR 300 000 - Закрита процедура за провеждане на международен търг или</p> <p>- Отворена процедура за провеждане на международен търг</p>	<p>< EUR 300 000, но > EUR 20 000</p> <p>- Рамков договор BENEf 2013 или</p> <p>- Опростена процедура</p>		<p>≤ EUR 20 000</p> <p>- Процедура с една оферта</p> <p>Може да бъде извършено плащане срещу фактура, без предварително приемане на оферта, ако разходът е ≤ EUR 2 500</p>
ДОГОВОРИ ЗА ДОСТАВКА	<p>≥ EUR 300 000</p> <p>- Закрита процедура за провеждане на международен търг или</p> <p>- Отворена процедура за провеждане на международен търг</p>	<p>< EUR 300 000, но ≥ EUR 100 000</p> <p>- Отворена процедура за провеждане на местен търг</p>	<p>< EUR 100 000, но > EUR 20 000</p> <p>- Опростена процедура</p>	
ДОГОВОРИ ЗА СТРОИТЕЛСТВО	<p>≥ EUR 5 000 000</p> <p>- Отворена процедура за провеждане на международен търг или</p> <p>- Закрита процедура за провеждане на международен търг</p>	<p>< EUR 5 000 000, но ≥ EUR 300 000</p> <p>- Отворена процедура за провеждане на местен търг</p>	<p>< EUR 300 000, но > EUR 20 000</p> <p>- Опростена процедура</p>	

ПЛАН ЗА ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ - ИЗГОТВЯНЕ

/Project Procurement Plan/

- Водещият партньор представя чрез Бенефициерския портал обобщен План за тръжни процедури в рамките на **10 работни дни** след влизане в сила на Договора за субсидия;
- Ако проектен партньор реши да възложи **два или повече договора** на един и същ изпълнител (компания/експерт) – се подава искане за изменение на Плана за провеждане на тръжни процедури, за да се обединят в една процедура;
- В случай, че проектен партньор изпълнява **едновременно повече от един ИПП проект**, той е задължен да планира, обедини и изпълни съответните тръжни процедури при спазване на приложимите правила и финансови прагове.

Важно! Бенефициерите могат да пристъпят към стартиране на тръжните процедури едва след **одобрение** на Плана за провеждане на тръжни процедури от страна на Съвместния секретариат.

ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ – ПУБЛИКУВАНЕ НА ОБЯВЛЕНИЯ

Вид на процедурата	Интернет страница на бенефициера	Държавен вестник или еквивалент	Интернет страница на Програмата	Официален вестник на ЕС (OJEU)
Процедура с една оферта	*			
Опростена процедура	✓		✓	
Отворена процедура за провеждане на местен търг за доставка	✓	✓	✓	
Отворена процедура за провеждане на местен търг за строителство	✓	✓	✓	
Отворена процедура за провеждане на международен търг за доставка	✓		✓	✓
Отворена процедура за провеждане на международен търг за строителство	✓		✓	✓
Затворена процедура за провеждане на международен търг за услуга	✓		✓	✓

ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ - ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПРОПУСКИ

1/ НА ЕТАП ДОКУМЕНТИ:

- **Лошо качество** на техническото задание/спецификации/КСС – риск от провал на процедурата по време на изпълнение;
- **Наличие на ограничителни или неясно формулирани критерии** за подбор или липса на документи, които следва да се представят за доказването им;
- **Неправомерно ограничаване на чуждестранни икономически оператори**, като възложителите се позовават на национален регулаторен режим без да допускат изрично възможност за представяне на еквивалентни документи от държавата, в която чуждестранният участник е установен (напр. регистрация в Централния професионален регистър на строителя - ЦПРС);
- **Изискване за определен тип регистрация**, което не съответства на сложността на поръчката;
- **Ограничително изискване за общ и специфичен оборот**;
- **Непропорционално изискване за брой изпълнени договори** със сходен предмет;

ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ - ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПРОПУСКИ

- Опит, придобит в изпълнение на договори, **финансирани от ЕС или по оперативна програма**, или изпълнени по отношение на определен тип организация. Източникът на финансиране не оказва влияние върху качеството на придобития опит;
- **Завишени и/или несъответстващи на предмета на дейностите по поръчката изисквания за професионална квалификация** на експертите;
- **Изискване за наети на трудово правоотношение** определен брой служители, за което липсва обосновка и/или този брой многократно надхвърля правно уредения минимум, изискуем за регистрация в ЦПРС за съответната категория строежи;
- **Различни изисквания за участници** – физически и юридически лица и обединения от такива, които не са регистрирани като юридически лица (напр. изискванията към икономическите, финансовите и техническите възможности се отнасят до всеки член на обединението);
- **Употреба на конкретни марки и модели** при подготовката на количествени сметки за строителство без думите „или еквивалент“.

КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР – ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Критериите за подбор трябва да:

- са описани в Обявлението за договор (Contract notice)/Инструкцията към участниците;
- се отнасят за период от:
  - **3 години** – за икономическо и финансово състояние при всички видове договори;
  - До **3 години** при договори за услуга/доставка и до **5 години** при договори за строителство за професионален опит и технически възможности;
- се докажат от участниците чрез представяне на:
  - Декларация за спазване на критериите за недопустимост и критериите за подбор;
  - Придружаващи документи.

КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР – ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

Допускани грешки

- Невъзможност да се намери съответния продукт/експерт на пазара - основание за прекратяване на процедурата и повторното ѝ стартиране, което води до закъснение в изпълнението на проекта;
- Недостатъчно пазарно проучване относно предмета на обявената тръжна процедура;
- Схващането, че само един изпълнител в държавата на Възложителя може да изпълни договора.

Полезни съвети

- Опишете детайлно изисквания опит и квалификация на експертите в Техническото задание, но и избягвайте включването на прекалено ограничителни критерии;
- При изготвянето на критериите за подбор относно квалификации и професионален опит, добра практика е да добавите израза „или еквивалентен“;
- Не включвайте изискване, което не е обосновано от същността на планираната дейност;
- Направете детайлно пазарно проучване.

ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ – ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

- Техническото задание се разработва от Възложителя;
- Техническото задание е **част от тържното досие** и впоследствие се превръща в **приложение към договора**;
- В случай, че външни експерти са участвали в разработването на Техническото задание, те следва да подпишат **Декларация за обективност и поверителност** (Анекс А3 от PRAG);
- Техническото задание се разглежда като основа за планираните дейности по проекта и има следната структура:
  - Обща информация;
  - Цел, предназначение и очаквани резултати;
  - Предположения и рискове;
  - Обхват на работата;
  - Логистика и планиране на времето;
  - Изисквания;
  - Доклади;
  - Наблюдение и оценка.

ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ – ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Възложителят следва да положи усилия при определяне обхвата на планираните дейности и резултати, които Изпълнителят следва да постигне, а именно:

- Да състави ясен и изчерпателен списък на задачите, които следва да бъдат извършени;
- Докладите, които Изпълнителят следва да изготви, следва да са обвързани с планираните задачи;
- Времевият график за извършване на задачите следва да бъде точно определен;
- Ако е необходимо участието на ключови експерти, специално внимание следва да се обърне на изготвянето на техния профил. Изисквайте прилагането на автобиографии и Декларации за изключителни права и наличност (Statements of Exclusivity and Availability);
- Всички резултати, които се очакват да бъдат постигнати от Изпълнителя, следва да бъдат точно описани, количествено определени и конкретно обосновани;
- Трябва да бъдат определени подходящи количествено измерими показатели по отношение на планираните резултати/продукти.

ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ – ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

Допускани грешки

- Не са включени достатъчно детайли относно качеството на исканите услуги;
- Липсва връзка между описанието на услугата, посочена в Техническото задание, и съответните дейности и техния бюджет, съгласно Договора за субсидия;
- При планиране на събития - липсва описание на желаната подредба на столове, маси, място за обяд и др.;
- Липсва точно определено количество храна и напитки при планиране на кетъринг услугите.

Полезни съвети

- Опишете в детайли желаните услуги;
- Съставете ясен и изчерпателен списък със задачите, които следва да се изпълнят, и определете исканите резултати;
- Определете времеви график за извършване на дейностите;
- Включете ценово разпределение на планирания бюджет за всеки резултат, описан в Техническото задание;
- В Техническото задание запишете като условие правото да одобрявате предварително важни въпроси, свързани с организирането на събития, като: място на провеждане, техническо оборудване, меню, обучителни материали.

ДОКУМЕНТИ ЗА ДОСТАВКА – ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

В случай на договор за доставка на техническо оборудване, във всички придружаващи документи следва да е налична пълна идентификация на доставените артикули, чрез вписване на техните **серијните номера**, заедно с конкретните **марка, модел и разновидност** в следните документи:

- Временен/окончателен приемо-предавателен протокол;
- Търговска гаранция;
- Фактура;
- Сертификат за произход, ако такъв се изисква.

Когато се касае за доставка на системи, състоящи се от повече компоненти, горните изисквания следва да се прилагат за всяка една обособена част от системата.

ДОКУМЕНТИ ЗА ДОСТАВКА – ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

Допускани грешки

- Липсва информация за модела и серийния номер на доставеното оборудване в приемо-предавателния протокол, гаранционна карта и/или сертификат за произход;
- Липсва сертификат за произход, когато такъв следва да се предостави;
- Възложителят не е проверил всички технически характеристики на предложеното от Изпълнителя оборудване;
- Доставеното оборудване не съответства на техническата спецификация (част от договора за доставка) и е със занижени технически параметри.

Полезни съвети

- Извършете детайлна проверка на доставеното оборудване - технически характеристики, произход и др.;
- Сравнете изисканите технически характеристики и оферираните технически параметри, описани в Анекс II + III: Технически спецификации + Техническа оферта (Анекс с4f от PRAG);
- Преди подписване на приемо-предавателния протокол проверете дали доставената техника съответства на описанието ѝ в офертата.

ПРАВИЛО ЗА ПРОИЗХОД – ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ

- Поканен е само един кандидат с предишен опит и/или с обичайна дейност, които не съответстват на планираните резултати;
- По-кратък период за подаване на офертата;
- Сключен е договор с кандидат, който не отговаря на критериите за допустимост;
- Не е спазено **изискването за произход на стоките съгласно т. 2.3.1 от PRAG**;
- **Клаузата за пълна отмяна на правилото за произход** на стоките не е посочена в Обявлението за договор (Contract notice);
- Таблицы за оценка и оценителни доклади са използвани за описание на процеса на избор при провеждане на процедури с една оферта;
- Използването на неподходящи формати на документи, които не съответстват на изискванията на PRAG.

ПРАВИЛО ЗА ПРОИЗХОД – ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

- Използвайте опростените досиета за тръжни процедури, които са приложени към Наръчника за управление на проекти;
- Препоръчително е да потърсите повече от една оферта;
- За **правилото за националност и произход - Анекс A2a от PRAG**;
- Изисквайте навреме Сертификати за произход, когато това е приложимо;
- В случай на доставка на система от няколко части, произходът на всеки компонент следва да бъде изяснен;
- Прилагането на клаузата за пълно освобождаване от правилото за произход следва да е ясно записано в Обявлението за договор, а стойността на стоките, които следва да бъдат доставени, следва да е под съответния финансов праг;

- Не е задължително формирането на оценителна комисия при процедурите с една оферта.

ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ - ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПРОПУСКИ

2/ В ПРОЦЕСА ПО ОЦЕНКА

- Липса на достатъчен брой качествени/отговарящи на техническите изисквания оферти;
- Сключени договори за изпълнение с оференти, които не отговарят на зададените критерии в тръжната документация;
- Включване в състава на оценителните комисии на членове с недостатъчна експертиза и езикови познания.

3/ В ПРОЦЕСА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Липса на гаранционно и след-гаранционно обслужване;
- Недобро качество на предоставените услуги / стоки / строителство;
- Неспазване на сроковете за доставка или изпълнение на строителните работи;
- Приети строителни обекти с незавършени дейности;
- Възлагане на допълнителни работи чрез анексиране на договори.

Благодаря за вниманието!

Съвместен секретариат

Емилия Стоянова

Експерт “Управление на проекти”

*Programme is co-financed by the
European Union*